

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 24Sp/57/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6013201628
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6013201628.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudkyňou JUDr. Drahomírou Mikulajovou v právnej veci navrhovateľa: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, XXX XX K., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, Národná 34, P.O. Box 10, 011 00 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn. 7539/2013, ev.č. 44750/2013 zo dňa 01. októbra 2013, takto

rozhodol:

I/ Krajský súd rozhodnutie odporcu sp.zn.: 7539/2013, ev.č.: XXXXX/XXXX zo dňa 01. októbra 2013 potvrdzuje.

II/ Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

III/ Navrhovateľ je povinný zaplatiť súdny poplatok 35,- eur na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Odporca rozhodnutím sp.zn. 7539/2013, ev.č. XXXXX/XXXX zo dňa 01.10.2013 nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. O poskytnutie právnej pomoci požiadal navrhovateľ žiadosťou doručenou odporcovi dňa 09.09.2013 vo veci „nevyplatenie dávky v hmotnej núdzi podľa zákona“, v súvislosti s čím žiadateľ žiada od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca náhradu škody v sume 2.000 eur v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca na základe žaloby žalobcu podanej dňa 16.11.2012, vedenej pod sp.zn. 6C/205/2012.

Odporca odôvodnil rozhodnutie s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, § 6 ods. 2, § 6a ods. 1, § 8 zákona č. 327/2005 Z.z.. Navrhovateľ podal žalobu na okresnom súde, ktorou sa domáha zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 2.000 eur z dôvodu, že došlo k porušeniu § 25 ods. 8 zákona č. 599/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi, pretože mu nebola vyplatená prvá dávka v hmotnej núdzi v mesiaci október 2012, ale dva mesiace pozadu napriek tomu, že podal žiadosť dňa 28.09.2012. Odporca konštatoval, že v danom prípade je nárok navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy neopodstatnený, a teda v danej veci nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, pričom poukázal na ustanovenie § 25 ods. 4 zákona č. 599/2013 Z.z., podľa ktorého nárok na dávku a príspevky vzniká právoplatným rozhodnutím úradu o ich priznaní. Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 05.10.2012 č. 2/2012/51932/01, ktorým bola žiadateľovi priznaná dávka a príspevky v sume 62,50 eur mesačne od 01.09.2012, nadobudlo právoplatnosť dňa 31.10.2012, preto nebolo možné, aby žiadateľovi bola vyplatená dávka ešte v mesiaci október 2012. O nárok na vyplatenie dávky za mesiace september 2012 a október 2012 navrhovateľ neprišiel, len vzhľadom na dátum právoplatnosti rozhodnutia (posledný

deň v mesiaci október 2012) mu boli vyplatené až v mesiaci november 2012, spolu v sume 125 eur. Navrhovateľ nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, preto sa odporca už nezaoberal splnením ďalších podmienok.

Proti rozhodnutiu odporcu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Žiadal pokračovať v konaní pred súdom vo veci „nevyplatenie dávky v hmotnej núdzi podľa zákona“, z dôvodu nároku na spravodlivý súd, pochybenia pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci s tým, že úrad vypláca dávku a príspevky občanovi v hmotnej núdzi mesačne pozadu.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 07.11.2013 trval na svojom rozhodnutí a na dôvodoch v ňom uvedených. Zdôraznil, že Centrum postupovalo podľa zákona č. 327/2005 Z.z. v platnom znení a po preskúmaní podmienok podľa § 14 a § 6a zákona dospelo k záveru, že žiadateľ nespĺňa jednu z podmienok na poskytnutie právnej pomoci, nakoľko vo veci, s ktorou sa obrátil na Centrum, ide o zrejme bezúspešný spor. Navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

Odporca sa písomne ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a súhlasil s rozhodnutím súdu v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že v konaní vednom na Okresnom súde v Čadci žiadal o pridelenie advokáta, avšak len za podmienky, ak musí byť zastúpený. Nárok na náhradu škody uplatnil z dôvodu, že pochybením úradu došlo k tomu, že mu prvá dávka v hmotnej núdzi (za september 2012) nebola vyplatená v mesiaci október 2012, ale až dva mesiace pozadu. Uvádzal, že predmetným pochybením mu vznikla morálna ujma.

Súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie, vychádzajúc z obsahu spisu a stanovísk účastníkov konania, pričom dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom, preto toto rozhodnutie potvrdil podľa § 250q ods. 2 O.s.p..

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.; fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 8 citovaného zákona; pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona; konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

Podľa § 10 ods. 5 citovaného zákona; centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona; na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Spornou otázkou je posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu vo veci nároku o zaplatenie 2.000 eur titulom náhrady škody, nemajetkovej ujmy, s ktorou sa obrátil navrhovateľ na Okresný súd v Čadci podaním žaloby dňa 16.11.2012, o ktorej sa vedie konanie pod sp.zn. 6C/205/2012.

Z administratívneho spisu vyplýva, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 05.10.2012 č. 2/2012/51932/01 bola navrhovateľovi priznaná dávka a príspevky v sume 62,50 eur mesačne od 01.09.2012, a to na základe žiadosti navrhovateľa podanej na úrade dňa 28.09.2012. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.10.2012.

Zo spisu ďalej vyplýva, že žiadateľovi - navrhovateľovi bola vyplatená dávka v hmotnej núdzi v mesiaci november 2012 v sume 125 eur, t.j. za obdobie september a október 2012.

Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi; nárok na dávku a príspevky vzniká právoplatným rozhodnutím úradu o ich priznaní.

Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi; dávka a príspevky sa priznávajú a vyplácajú od začiatku mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o ich poskytnutí.

Podľa § 25 ods. 8 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi; úrad vypláca dávku a príspevky občanovi v hmotnej núdzi mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, splnili podmienky nároku na dávku a príspevky.

Zákon č. 327/2005 Z.z. v ustanovení § 8 príkladmo uvádza, na aké skutočnosti má Centrum prihladať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti. Predmetné ustanovenie nepredstavuje ukončený výpočet skutočností, na ktoré sa prihlada, preto k záveru o zrejmej bezúspešnosti sporu možno dospieť aj na základe ďalších skutočností. Posudzovanie splnenia tejto zákonnej podmienky pre priznanie právnej pomoci je v podstate vecou úvahy správneho orgánu. Ohľadom nároku (práva), o ktorom sa má rozhodovať v základnom konaní, pre ktoré žiada navrhovateľ právnu pomoc, sa v správnom konaní nevykonáva dokazovanie v rozsahu ako podľa § 120 a nasl. O.s.p.. Na predmetné konanie sa subsidiárne používa Správny poriadok, ktorý v ustanovení § 47 ods. 3 (zákon č. 71/1967 Zb.) upravuje, že správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia je povinný uviesť, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov. Jedná sa pritom o dôkazy smerujúce k preukázaniu splnenia podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc, k zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie, pričom správny orgán vykonáva dokazovanie podľa § 32 a nasl. Správneho poriadku.

V danom prípade navrhovateľ žiadal o priznanie právnej pomoci v konaní vedenom na Okresnom súde v Čadci, v ktorom sa domáha voči úradu náhrady škody v dôsledku nesprávneho postupu úradu. Súd, rovnako ako odporca, dospel k záveru, že v danej veci nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, t.j. navrhovateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc stanovenú v ustanovení § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.. Záver odporcu o nemožnosti priznať navrhovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci, z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok, v dôsledku nesplnenia podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona, je preto v súlade so zákonom.

Správny orgán sa musí zaoberať posudzovaním otázky zrejmej bezúspešnosti, ak zákon stanovil ako jednu z podmienok pre možnosť priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Záver Centra o bezúspešnosti sporu nemusí byť vždy súladný s následným rozhodnutím príslušného súdu, do právomoci ktorého patrí rozhodovať vo veci samej. Ani súd konajúci podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. nenahrádza konanie tohto súdu. Správny súd posudzuje len zákonnosť rozhodnutia a postupu centra právnej pomoci, t.j. či viedlo konanie v súlade s procesnými predpismi, či aplikovalo správny hmotnoprávny predpis. Správne súdy teda nenahrádzajú rozhodovanie všeobecných súdov, preto ani nemôžu prejedukovať rozhodnutie všeobecného súdu vo veci, s ktorou sa žiadateľ obrátil na centrum právnej pomoci. Tak správny orgán, ani súd konajúci podľa piatej časti O.s.p. nemá možnosť, vzhľadom na upravený proces, dať jednoznačnú odpoveď, či navrhovateľ bude alebo nebude so svojou vecou, pre ktorú žiada o poskytnutie právnej pomoci, úspešný v konaní pred všeobecným súdom. To ovšem nezabavuje správny orgán povinnosti zaoberať sa zrejmu bezúspešnosťou a len v prípade, že správny orgán dospeje k záveru, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, môže priznať žiadateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci.

Súd si pri rozhodovaní osvojil aj názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku sp.zn. 6Sžo/36/2011 zo dňa 22.08.2012, v zmysle ktorého „ Senát Najvyššieho súdu SR prisvedčil argumentácii žalovanému v tom, že za správny nemožno považovať výklad, že posúdenie otázky zrejmej bezúspešnosti sporu má ponechať len na tvrdení žiadateľa s tým, že potom by posudzoval len otázku materiálnej núdze žiadateľa a otázku hodnoty sporu, pričom by priznal nárok aj v prípade, keď žiadateľ nemá dôkaz, ktorým by pred súdom preukázal oprávnenosť jeho nároku. Takýto postup by totiž znamenal v jednotlivých prípadoch uplatnenie šikanózných návrhov a návrhov založených na tvrdení žalobcu, ktoré nevie preukázať. Stotožnil sa tiež s názorom žalovaného, že za účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanózných a bagatelných návrhov zákon č. 327/2005 Z.z. citovaným ustanovením § 8 mu (Centru právnej pomoci) zveril právomoc tieto návrhy „eliminovať“ v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku“.

Zákon č. 237/2005 Z.z. neupravuje osobitný postup pri posudzovaní podmienok na priznanie právnej pomoci v prípade, pokiaľ sa jedná o povinné zastúpenie advokátom v niektorých konaniach (napr. dovolacie konanie, konanie podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. a podobne). Preto odporca postupoval správne, ak sa zaoberal otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu vo veci žiadosti navrhovateľa, a to bez ohľadu na to, či sa jedná alebo nejedná o povinné zastúpenie advokátom. Navyše súd poznamenáva, že zo žaloby podanej na Okresnom súde v Čadci dňa 16.11.2012, o ktorej sa vedie konanie č. 6C/205/2012, nevyplýva, čoho sa navrhovateľ domáha, najmä podľa akého zákona uplatňuje náhradu škody (nemajetkovú ujmu), od čoho závisí aj ďalšie posúdenie náležitostí žaloby.

Navrhovateľovi, ktorý v konaní nemal úspech, súd náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p..

Súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, nakoľko je poplatníkom, keďže podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný. Zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.), ani navrhovateľovi nepriznáva osobné oslobodenie (§ 4 ods. 2 citovaného zákona). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona je od poplatku oslobodený len účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa osobitného predpisu, čo ovšem nie je prípad navrhovateľa v predmetnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach prostredníctvom krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných

náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.